

Introit: *Ty však, Hospodine, ty zůstáváš věčně, budeš připomínán ve všech pokoleních. Ty povstaneš, slituješ se nad Sijónem, je čas smilovat se nad ním, nastala ta chvíle! (Žalm 102, 13-14)*

Milí přátelé, bratři a sestry,

jak byste si mohli z obou čtení domyslet, chci dnes mluvit o času. V češtině pro veličinu času máme jeden pojem. Ovšem už řecká mytologie rozlišovala mezi časem **chronos** a časem **kairos**. Co to znamená?

Jak už sám název napovídá, **čas chronos** je čas chronologický. Je to čas měřitelný. Lineární, nebo chcete-li kalendářní. Minuty, hodiny, dny, roky postupující za sebou. Když se podívám na hodinky, tak vím, kolik mi zbývá času např. do odjezdu autobusu, nebo třeba do začátku divadelní hry. Když se podívám do kalendáře, tak vím, za kolik dní budou např. Vánoce. Už se zase blíží ☺.

Naproti tomu **čas kairos** je čas příhodný. Je to ten pravý nastalý anebo i nenadálý příhodný okamžik. Teď nastal ten správný čas, říkáváme. Nebo teď je vhodný čas udělat tamto nebo ono. Teď je příznivý vítr, můžeme vyplout, např. Čas kairos má tedy co do činění s rozhodností. Je to nějaký rozhodný okamžik, příznivá chvíle. Např. když chcete přejít ulici, nebo s autem odbočit na hlavní cestu, ale pořád z obou stran jezdí auta. Ale pak je tam malá mezera a nastane rozhodný okamžik ulici přeběhnout, nebo tam vjet. To je tedy čas kairos. Není to prostě plynutí času (chronos), ale zvláštní **čas k něčemu**, co v daný okamžik můžu využít nebo udělat. A tento čas nastává různě, není ovlivněný časem chronos.

Pro porovnání bych chtěl ještě použít dva příklady. V naší kultuře se řídíme především časem **chronos**. Jízdní řád autobusu nebo vlaku dává informaci, kdy odjíždí. A zpravidla tomu tak bývá, pokud nejsou zpoždění. Ovšem jsou národy nebo kultury, kde se více řídí časem **kairos**. Neřeší se tam, jestli se půjde do práce na šest, záleží na tom, jestli je vůbec vhodná chvíle do práce jít ☺. Tak to mohou mít např. rybáři. Anebo autobus, který jede v odlehlých místech třeba jednou za týden, dálkáč, má sice napsáno, kdy asi vyjede. Ale nakonec vyjede, až je plně obsazen. Odjezd se tedy neřídí jízdním řádem **chronos**, ale k naplnění času odjezdu dojde až naplněním kapacity autobusu, tedy **kairos**. Tady můžeme vidět určitý rozdíl daných kultur. Tím druhým příkladem je např. vaření těstovin. Na obalu máte napsáno např. vařit sedm minut. Vyměřený čas **chronos**. Jenže po sedmi minutách zjistíte, že to není ono. Že to buď ještě chce, anebo jsou už rozvařené. Orientačně se tedy řídíte **chronos**, ale ve skutečnosti si musíte pohlídat ten vhodný okamžik pro vytažení těstovin, tedy **kairos**.

Proč o těchto dvou časech mluvím? Protože Bible je rozlišuje. V Novém zákoně jsou tyto dva časy jasně rozlišeny nejen pro hlubší pochopení, ale právě pro rozlišení, kdy jednat podle **chronos** a kdy podle **kairos**.

V 1. kapitole knihy Skutků, se učedníci ptají Ježíše před Jeho nanebevstoupením: „**Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?**“ Zde je v originálním překladu v tomto čase, použito slovo chronos. Tedy čas, který běží zde na zemi den za dnem a je měřitelný. A co odpovídá Ježíš učedníkům? „**Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.**“ Ježíš zde v originále říká, není vaše věc znát ani chronos, ale ani kairos. V ekumenickém překladu zde místo kairos použili slovo lhůtu. To mi přijde trochu nepřesné, nebo zavádějící. Kraličtí jsou zde mnohem přesnější: **I řekl jim: „nenít vaše věc znáti časy anebo příhodnosti časů, kteréž Otec v moci své položil.** Slyšíte to, bratři a sestry? V jedné jediné odpovědi Pán Ježíš rozliší tyto dva časy. A zde je vlastně jasné, že ten čas chronos prezentuje vlastně časnost. Bůh dal do časného života řád. Den a noc. **Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce**, říká žalmista. Na časnosti je nám jasné, že zde máme nějaký vyměřený čas. Nicméně Bůh nás chce naučit vnímat i ten čas kairos. Čas příhodný.

V knize Kazatel jsme četli o různých příhodných časech, které přichází v různých životních situacích. Zde ve starozákonní knize samozřejmě nemáme řečtinu, ale je tam pro slovo čas hebrejské slovo ét. Jeho význam je určený čas, chvíle, období, vhodný okamžik. Tedy podobné jako kairos, nikoliv chronos. Kazatel nám tím ale vlastně chce říct, že nad všemi těmi různými časy je Hospodin. Že je to On, kdo tyto různé časy dává. Posuďte sami: **Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat**; Můžeme ovlivnit své narození, anebo změnit čas umírání? A můžeme sklízet v době, kdy se má sázet? To jaksi nelze. Nicméně Kazatel nás při výčtu těch dalších různých časů vyzývá, abychom se učili rozlišovat, kdy je **čas objímat a čas objímání zanechat. Čas plakat nebo se smát, Čas trhat nebo sešívát, čas boje a čas pokoje, čas hledat a čas ztrácet**, atd.

Pojďme ale, milí přátelé, k Zákonu Novému. V Markově evangeliu jsme četli, že **když Jan Křtitel byl uvězněn, tak v té době přišel Ježíš do Galileje a kázal Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se**

království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ Naplnil se čas... Co myslíte, bratři a sestry, o jakém čase zde Ježíš mluví? Je zde použito slovo chronos, anebo kairos? Kdyby to mělo být chronos, znamenalo by konec časnosti. Ale ten doteď ještě nenastal. V překladu tam je skutečně slovo kairos. Jinými slovy zde Ježíš říká, teď přišel čas, významný, čas od Boha, čas vhodný, čas k rozhodnutí. Teď nastal ten pravý okamžik. **A když pak jde Ježíš podél Galilejského moře, tak osloví Šimona, jeho bratra Ondřeje, když vypírali sítě a řekne jim: Pojd'te za mnou a učiním z vás rybáře lidí.** A my tam dále čteme, že **ihned opustili sítě a šli za ním.** A dále pak oslovil Jakuba a Jana Zebedeovi, a taky ihned se rozhodli. Všechno tam nechali a šli za Ježíšem. Oni rozpoznali ten správný čas kairos, a proto se rozhodli jít za Ježíšem. A kdyby tehdy váhali, kdo ví, jestli by Ježíš neodbočil jinam?

Platí, milí přátelé, dnes ještě ten výrok Pána Ježíše? „**Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.**“ V Pánu Ježíši Kristu se vlomilo do tohoto světa Boží království. Běh času zde jde podle chronos, ale Pán Ježíš se k nám každého dne sklání v nových příležitostech v čase kairos. Zakoušíme ve svých životech tyto chvíle? Zakoušíme ona Boží navštívení? Zastavíme se v tom svém chronos spěchu, kdy nemáme na nic čas? Zaslucháme to Ježíšovo volání a rozhodneme se jít za Ním? Anebo nás Pán Ježíš volá marně a my ty chvíle s Ním mineme? V 2. listu Korintským 6,2 je napsáno: **‘V čas příhodný (kairos) jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti přispěl na pomoc.’ Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy!** Nyní, i dnes je čas příhodný. **Jestliže tedy dnes uslyšíš jeho hlas, nezatvrzuj své srdce,** vyzývá nás Písmu v listu Židům. Jak se tedy dnes, teď, nyní, v příhodném čase rozhodneš? Půjdeš k Ježíši? Anebo Ježíše necháš projít dál?

„Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ V Ježíšově slově je ten čas příhodný, kairos, přicházející od Boha spojen s výzvou k pokání a víře. Teď je čas, abys svůj život obrátil o 180 stupňů. Abys ty věci změnil a důvěřoval mi, praví Pán. Autobus, vlak nebo, chcete-li letadlo, či kosmická loď, s názvem Ježíš je připraven ke startu, doba odjezdu nebo odletu už nastává. Ovšem neřídí se podle chronos, ale podle kairos. Tzn., že až se naplní kapacita přepravního prostředku jménem Ježíš, tehdy nastane start. Ovšem víte, jak to je. Trochu nevyzpytatelné, jako v té vzdálené zemi. Pořád se zdá, že už by se mohlo vyjet a stále se čeká, až přijdou další. A tak si člověk řekne, ještě bych si mohl odskočit na párek. Ještě bych si mohl od toho Ježíše odskočit do tohoto světa. Vážně? A co když se vrátíš a všichni už budou pryč? Nastup si již teď, praví Pán, protože zítra už pro tebe může být pozdě. Čiň pokání, věř evangeliu, drž se Krista, v Kristu zůstávej a již se Mu nevzdaluj!

Někdo ale řekne. A co dál? To budeme už jenom čekat a nudit se? Ten, komu přijde víra jako nuda, ještě nepoznal, jaká radostná zábava je už nyní na palubě tohoto nebeského parníku zvaného církev. Probíhají zde již nyní zábavné kursy, jak rozpoznávat kairos, vhodné příležitosti. Jak tento kairos využívat ve svém životě. V listu Efezským máme výzvu: **Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; nepromarněte tento čas (kairos), neboť nastaly dny zlé.** Nepromarnit čas kairos, vhodnou příležitost, okamžik času příhodného. Vždycky když čekám např. u doktora, tak si říkám, to je promarněný čas. A pak si vzpomenu, že mám v mobilu Bibli a že mám s sebou ve svém srdci modlitbu. A že Duch svatý je tam se mnou a že bych měl naslouchat, co mi chce v té chvíli říct. A pak se raduji, že Pán nasycil mé srdce a že jsem v Jeho přítomnosti. Pak je to úžasné a žádná nuda. Ovšem nejsme jenom Boží děti, které mají jenom brát. Jsme i Boží služebníci, kterým je řečeno, **zadarmo jste dostali, zadarmo dejte dál.** A tak hledat vhodné příležitosti pouze pro sebe a své uspokojení je velmi sobecké. I proto máme např. v listu Galatským 6,10 výzvu: **“Máme-li příležitost [kairos], číňme dobro všem, zvláště těm, kdo patří k rodině víry.”** Když přijde příležitost, když nastane potřeba.

Bratři a sestry, jako křesťané bychom neměli žít pouze pro ten čas měřitelný, tedy chronos. Pohybujeme se v něm, potřebujeme ho k řádu života zde na zemi, na druhou stranu mějme na paměti, že každou sekundou nám z tohoto času chronos z našeho života ubírá. Zrnko po zrnku jako v přesýpacích hodinách. A jednou to skončí. Pán Ježíš ale přichází s dobrou zprávou. Čas kairos je nadřazený časnosti. A my již dnes můžeme být Bohem ujišťováni, že s námi v Kristu počítá do jiného času, totiž do věčnosti. Vyhlížejme proto čas kairos, neboť to jsou momenty, ve kterých Bůh jedná a k nám přichází se svou mocí, nebo zaslíbením. **Proto jednejme moudře ve styku s okolním světem a využijme čas (kairos) nám svěřený.** Amen.

Modlitba

Píseň 607

Večeře Páně (píseň 759)

Slovo poslání: Efezským 1, 7-14

Požehnání: Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti. Amen

Píseň 748

Tady je několik novozákonních veršů, ve kterých se v řeckém originále používá slovo **χρόνος (chronos)** — tedy čas v jeho tradičním pojetí jako délka, období nebo časový úsek:

Příklady z Nového zákona s chronos:

- **Matouš 2,7** – „ὁ χρόνος τοῦ φαινομένου ἀστέρος“ – „času, kdy se hvězda poprvé ukázala“ ([Sainte Bible](#), [Word Foundations](#)).
- **Lukáš 4,5** – „στιγμὴ χρόνου“ – „v okamžiku“ či „na krátký čas“ ([Sainte Bible](#), [Encyclopedia](#)).
- **Skutky 1,6–7** – učedníci se ptají: „Pane, je to v tomto **čase (chronos)**, že obnovíš království?“ A Ježíš odpovídá, že není na nich znát „**časy (chronos)** ani období (kairos)“ ([Word Foundations](#), [Encyclopedia](#)).
- **Galatským 4,4** – „πλήρωμα τοῦ χρόνου“ – „naplnění času“ nebo „plnost času“ ([Sainte Bible](#), [Bible Hub](#)).
- **Hebrejcům 5,12** – „do tohoto **času (chronos)** jste už měli být učiteli“ ([billmounce.com](#)).
- **1 Petra 1,17** – „chovejte se s úctou během **časů (chronon)** vašeho pobytu“ ([billmounce.com](#)).
- **1 Petra 4,3** – „čas (chronos), který už uplynul, stačí“ – tedy „ten čas už skončil“ ([billmounce.com](#)).
- **1 Petra 4,2** – „aby už jste nežili zbývající **čas (chronon)** v těle“ ([billmounce.com](#)).
- **Juda 1,18** – „v posledním **čase (chronou)** budou posměváči“ ([billmounce.com](#)).

Shrnutí používání slova chronos:

- **Chronos (χρόνος)** je výraz pro skutečný, měřitelný čas — délku, období, časový úsek.
- V Novém zákoně se objevuje přibližně **54×**, zvláště často v Lukášově evangeliu a Skutcích ([Encyclopedia](#)).
- Kromě toho typicky označuje buď „čas období / okamžiku“, nebo „časový úsek“, v kontextu dané události ([Bible Hub](#)).

Pokud máš zájem, mohu doložit i přesné řecké znění (např. text v alt. kritice) nebo ti poskytnout konkrétnější kontext každého verše. Dej vědět, jak bys chtěl pokračovat!